

Edward Hunt: En hotad revolution

[Ur *Jacobin Magazine*, 4 oktober 2018. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Revolutionen i Rojava – som grundas på principer om antikapitalism, kurdiskt självbestämmande och kvinnans frigörelse – riskerar att raderas ut. Och Trumpadministrationen kan mycket väl bara vända den ryggen.

I nordöstra Syrien går de kurdisk-ledda Syriska demokratiska styrkorna (SDF) i spetsen för ett slutgiltigt militärt fälttåg mot Islamiska staten – för att en gång för alla försöka besegra organisationen. Deras insats är en del av Operation Roundup,¹ ett militärt uppdrag som stöds av USA.

Enligt amerikanska representanter har Syriska demokratiska styrkorna rensat Baghuz och Dashisha i östra Syrien och genomför nu en sista framstöt² mot Eufrats mellersta floddal. ”En seger för de Syriska demokratiska styrkorna där”, förkunnade USA-översten Sean Ryan³ i ett pressmeddelande 18 september, ”kommer att innebära att ISIS inte längre kontrollerar något territorium.”

De syriska kurdiska soldater som utgör de Syriska demokratiska styrkornas kärna är välkända för den internationella vänstern. Under de senaste åren har de lett en utomordentlig social revolution i Rojava,⁴ norra delen av Syrien, där de försöker upprätta ett självstyrande, antikapitalistiskt område som säkerställer kurdiskt självbestämmande samtidigt som de river ner könsbaserade hierarkier.

De syriska kurdernas revolutionära mål gör dem till osannolika kompanjoner till USA.⁵ Även om amerikanska företrädare upprepade gånger har prisat SDF som de effektivaste kämparna mot ISIS i Syrien,⁶ så har Washington inte gjort någon hemlighet av att de är mot revolutionen i Rojava.⁷

Tidigare i år gav amerikanska tjänstemän grönt ljus till Turkiet att invadera och erövra Afrin,⁸ en av Rojavas tre kantoner. Mer nyligen har USA pressat kurdiska militära ledare att lämna Manbij, ett område som SDF befriade från Islamiska staten 2016.⁹

Det är oklart vad president Trump tycker om allt det här. Nyligen lovordade han kurderna som ”stora krigare” och ”stora, stora personer”,¹⁰ men tidigare har han inte visat särskilt stort intresse för deras öde. De värderingar som Trump personifierar – amerikansk kapitalism, penningvälde, anti-feministisk reaktion – står i våldsam motsats till Rojavarevolutionens värderingar.

Men ett antal höga representanter inom administrationen har vidhållit att USA ska fortsätta att stöda SDF. ”Vi kommer inte helt sonika att bara kasta denna organisation åt sidan”, lovade försvars-

1 *Jerusalem Post*, 4 augusti 2018.

2 *New York Times*, 11 september 2018.

3 *USA:s försvarsdepartement*, 18 september 2018.

4 *Dissent magazine*, 29 november 2015, och *Revolution in Rojava*, Pluto Books 2016.

5 *Jacobin magazine*, april 2018.

6 *New York Times*, 28 februari 2018.

7 *Reuters*, 17 mars 2016.

8 *New York Times*, 25 januari 2018, och *Jacobin magazine*, september 2018.

9 *Reuters*, 12 augusti 2016.

10 *Presskonferens*, 27 september 2018.

minister James Mattis i juni.¹¹ ”Den är avgörande ... för att besegra ISIS-kalifatet nu”, och ”förhindra uppkomsten av ISIS 2.0”.

Under ett kongressförhör samma månad,¹² bad senator Chris van Hollen från Maryland utrikesminister Mike Pompeo att lova ”att ni inte kommer att låta er tvingas av Turkiet eller president [Recep Tayyip] Erdoğan att kasta de syriska kurderna till vargarna”. Pompeo svarade att ”administrationen har inte för avsikt att kasta någon någonstans”. Och förra månaden upphävde Trump-administrationen presidentens tidigare beslut att dra tillbaka USA:s trupper från Syrien.¹³

Medan Trump fortsätter att vackla, och får många observatörer att undra vad han ska göra härnäst,¹⁴ är de kurdiska kämparna fortfarande beslutna att inte bara befria de av regionens områden som fortfarande är i ISIS' händer, utan också genomföra sin sociala revolution i Rojava.

Intrigmakeriet bland de olika makter som är aktiva i regionen kommer till stor del att avgöra om de syriska kurderna kommer att ha någon chans. Den syriske presidenten Bashar al-Assad har gått ed på att ta tillbaka Rojava.¹⁵ Den turkiske presidenten Recep Tayyip Erdoğan har upprepade gånger hotat att förinta kurdernas radikala experiment.¹⁶ Och USA:s stöd har i bästa fall varit betingat, och har alltid underordnats det amerikanska imperiets större intressen.¹⁷

Segrar och bakslag

Erfarenheterna från Afrin och Manbij har bekräftat de syriska kurdernas värsta farhågor om Trump-administrationen uppriktighet.

I januari invaderade turkiska trupper Afrin, med godkännande från USA. De mörbultade kantonen fram till mars, och åstadkom förödelse och orsakade massflykt. Omkring 500 civila och mer än 800 kurdiska soldater dog under den turkiska offensiven.¹⁸ Mer än 100.000 invånare flydde från området, och i slutet av maj var mer än 134.000 fortfarande tvångsförflyttade.¹⁹ De som är kvar i Afrin har drabbats av misär och en kraftig ökning av våldsbrott under det nya Turkietstödda ledarskapet.²⁰

De syriska kurderna står också inför en stor utmaning i det närbelägna Manbij. När Erdoğan hotade att utvidga sin invasion av Afrin till Manbij slöt amerikanska och turkiska representanter ett avtal som kräver att de syrisk-kurdiska trupperna ska dra sig tillbaka från området. Istället för att försvara de syriska kurderna valde de amerikanska representanterna att göra eftergifter. Amerikansk och turkisk militär ska börja patrullera området tillsammans.²¹

Avtalet är ett stort bakslag för revolutionen i Rojava. Efter att de syriska kurderna kastade ut Islamiska staten från Manbij har de genomfört en så slående omvandling att till och med amerikanska

11 *USA:s försvarsdepartement*, 6 juni 2018.

12 *USA:s senatskommitté*, 27 juni 2018.

13 *Washington Post*, 6 september 2018.

14 *Washington Examiner*, 12 oktober 2018.

15 *al Jazeera*, 31 maj 2018.

16 *New York Times*, 20 januari 2018.

17 *Foreign Policy in Focus*, 19 januari 2018.

18 *AP News*, 19 mars 2018.

19 *Reliefweb*, 16 juni 2018.

20 *Monthly Human Rights Digest*, juni 2018.

21 *New York Times*, 14 augusti 2018.

företrädare har lovordat den. Efter att ha besökt Manbij i juli förundrades John Rood, tjänsteman från försvarsdepartementet, över hur han hade promenerat fritt och tryggt i kvarter som tidigare hade kontrollerats av ISIS. ”Det var verkligen anmärkningsvärt att se”, sa Rood.

New Hampshire-senatorn Jeanne Shaheen gjorde liknande erfarenheter under sin resa till området nyligen, och informerade utrikesminister Pompeo att hon var ”mycket imponerad av de Syriska demokratiska styrkornas arbete”.²²

Hela området, sa hon, har ”stabiliserats”.

USA:s motiv

Även om Trumpadministrationen har varit ivrig att förhandla bort de syriska kurdernas framsteg både i Afrin och Manbij, så anser de det fortfarande fördelaktigt att bevara en del av sin samverkan med de Syriska demokratiska styrkorna.

SDF och amerikansk militär kontrollerar tillsammans nordöstra delen av Syrien, inklusive landets största oljefält.²³ Omkring 2.000 amerikanska militära trupper är stationerade i militärbaser över hela regionen.²⁴

Vanligtvis säger amerikanska representanter att de behåller sin militära närvaro för att säkerställa att Islamiska staten ska besegras fullständigt. ”Vi blir kvar i Syrien” tillkännagav Brett McGurk, tjänsteman på utrikesdepartementet, i augusti.²⁵ ”Fokus är ett varaktigt nederlag för ISIS.” En månad senare bekräftades detta även av James Jeffrey, också tjänsteman på utrikesdepartementet, som sa att ”vi inte har bråttom” att lämna Syrien.²⁶

Amerikanska företrädare utnyttjar också situationen för att sträva efter andra mål. Till att börja med utnyttjar de USA:s militära närvaro för att hålla uppe trycket mot Syriens president Bashar al-Assad, och göra det svårare för de iranska och ryska regeringarna att stöda honom.

Ett antal tidigare och nuvarande amerikanska representanter hävdar att det är mer sannolikt att de kan uppnå sitt mål i Syrien – en regimförändring – om de kan splittra rysarna från Assad.²⁷ Ryssarna är ”fingret i fördämningsvallen för Assad”, kommenterade tidigare amerikanska företrädaren Antony Blinken nyligen. ”Om de drar sig ur så är det troligt att han försvinner.”²⁸

I augusti sa den amerikanske generalen Joseph Votel, befälhavare för USA:s centralkommando (CENTCOM) att USA:s inblandning i Syrien har en hel del med ryssarna att göra. ”Det är en sida av tävlan mellan stormakterna som utvecklar sig just här på CENTCOM:s ansvarsområde”, sa Votel.²⁹

Iran har också stor betydelse. Flera tjänstemän i Trumpadministrationen har pekats ut som den

²² *Foreign relations*, 25 juli 2018.

²³ *New York Times*, 3 augusti 2018.

²⁴ *New York Times*, 11 augusti 2018.

²⁵ *USA:s utrikesdepartement*, 17 augusti 2018.

²⁶ *Washington Post*, 6 september 2018.

²⁷ *New York Times*, 22 januari 2018.

²⁸ *Aspen Security Forum*, juli 2018.

²⁹ *USA:s försvarsdepartement*, 8 augusti 2018.

främsta orsaken till deras pågående inblandning i Syrien.

I juni sa David Satterfield, tjänsteman på utrikesdepartementet, att USA:s militära styrkor inte skulle lämna Syrien om inte de iranska trupperna lämnade landet först. ”Alla beslut om USA:s hela militära närvaro i Syrien är, A, ett presidentbeslut, och [, B,] är definitivt beroende av att Iran lämnar Syrien”, sa Satterfield.³⁰

En månad senare gav utrikesminister Mike Pompeo kongressen ett liknande budskap, och förklarade att president Trump tar alla sina beslut om Syrien genom att främst överväga Irans roll där. Iran har varit ”en central punkt som vi har riktat in oss på, vad gäller USA:s politik i Syrien”, sa Pompeo. ”Jag är övertygad om att [det] kommer att fortsätta så.”³¹

USA:s pågående stöd till de Syriska demokratiska styrkorna är därför i bästa fall villkorligt. Om amerikanska representanter kan hitta andra sätt att uppnå sina mål, kommer de utan tvekan att kapa banden till kurderna. Amerikanska företrädare ser trots allt SDF till största delen som ”våra ombud” som ”arbetar för oss och utför våra ärenden”, som befälhavaren för USA:s Special Operations Command, general Raymond Thomas, en gång uttryckte det.³²

Den stora frågan

Även om Trumpadministrationen för tillfället verkar ha beslutat sig för att behålla amerikanska trupper i Syrien,³³ så kvarstår en stor fråga: kommer de att fortsätta att arbeta med de syriska kurderna?

I flera månader har ett antal nuvarande och tidigare amerikanska representanter hävdat att det är dags att kapa banden till kurderna och på nytt koncentrera sig på relationerna till Turkiet, en Nato-allierad. Med tanke på att relationerna mellan USA och Turkiet har haltat betydligt under de senaste åren, speciellt sedan turkiska företrädare anklagade USA för att vara inblandat i kuppöversöket mot president Erdoğan i juli 2016,³⁴ kan Trumpadministrationen få det svårt att återuppliva alliansen. I augusti införde Trumpadministrationen sanktioner³⁵ och höjda tullar³⁶ mot Turkiet, vilket förvärrade landets ekonomiska kris.

Samtidigt har inte de försämrade relationerna förhindrat de två länderna från att samarbeta militärt. USA:s och Turkiets regeringar arbetar för närvarande tillsammans för att förhindra ett syriskt anfall mot provinsen Idlib,³⁷ där minst 3 miljoner civila och 30.000 Assad-fientliga kämpar är instängda. ”Turkiet har hjälpt oss en hel del med hela situationen”, sa president Trump nyligen.³⁸

När utrikesdepartementet nyligen tillkännagav utnämningen av den tidigare amerikanske diplomaten James Jeffrey som speciell representant för Syrien, skickade det en stark signal att USA tänker

30 *Foreign Affairs Committee*, 13 juni 2018.

31 *Foreign Relations*, 25 juli 2018.

32 *Aspen Security Forum*, juli 2018.

33 *Washington Post*, 6 september 2018.

34 *New York Times*, 23 juli 2016.

35 *New York Times*, 1 augusti 2018.

36 *New York Times*, 10 augusti 2018.

37 *New York Times*, 17 september 2018.

38 *Presskonferens, Vita huset*, 27 september 2018.

arbeta närmare med den turkiska regeringen om situationen i Syrien. Under det senaste året har Jeffrey uppmanat till vänligare relationer till Turkiet, och sa i december förra året till kongressen att de turkisk-amerikanska förbindelserna är ”centrala för oss” och anmodade sina kollegor att ”inte avbryta denna relation”.³⁹

Jeffrey pekade också på att USA:s kompanjonskap med de syriska kurderna gjorde det svårare att nå ett närmande till Turkiet. Han konstaterade att turkiska representanter betraktar revolutionen i Rojava som ett projekt som drivs av Kurdiska arbetarpartiet (PKK), en militant kurdisk befrielseorganisation som den turkiska regeringen har bekämpat i decennier. Det har förekommit ”en hel del klagomål” från turkarna, sa han.

Med tanke på situationen är de syriska kurdernas öde osäkert, för att inte tala om de många hoten mot själva deras existens. Även om amerikanska företrädare stöder dem för tillfället, återstår det att se om påtryckningarna från Turkiet eller andra geopolitiska faktorer kan leda till en förändrad amerikansk politik.

Men om USA vänder ryggen åt kurderna, kommer det inte bara att offra hjältarna från kriget mot Islamiska staten i Syrien – utan riskerar också revolutionen i Rojava, det mest lovande demokratiska experimentet i Mellanöstern.

---

39 *Senatens försvarsutskott*, 14 december 2017.